

การกระตุ้นสมองด้วยคลื่นแม่เหล็กผ่านกะโหลกศีรษะ (TMS) เพื่อฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (Stroke)

ราชวิทยาลัยแพทยเวชศาสตร์ฟื้นฟูแห่งประเทศไทย

TMS คืออะไร?

TMS (Transcranial Magnetic Stimulation) คือเทคโนโลยีที่ใช้คลื่นแม่เหล็กกระตุ้นเซลล์ประสาทในสมองผ่านกะโหลกศีรษะ เพื่อปรับเปลี่ยนการทำงานของสมอง ช่วยส่งเสริมการฟื้นฟูในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง

ประโยชน์

1. เพิ่มกำลังกล้ามเนื้อแขน ขา และมือ เพิ่มความเร็วในการเดินและการทรงตัว
2. ลดอาการเกร็ง ชีบเส้รา ปัญหาการกลืน ความผิดปกติในการสื่อสาร ภาวะละเลยร่างกายซีกที่อ่อนแรง (Neglect)
3. ตรวจสอบภาวะการทำงานของสมอง

ผู้ป่วยที่แนะนำ

1. ควรเริ่ม TMS หลังอาการทางระบบประสาทคงที่แล้วอย่างน้อย 3 สัปดาห์
2. ช่วงที่เห็นผลดี ภายใน 6 เดือนแรกหลังเกิดโรคหลอดเลือดสมอง
3. ถ้าทำหลัง 6 เดือน อาจได้ผลในบางกรณี

วิธีการรักษา

1. ทำควบคู่กับการรักษามาตรฐาน เช่น ยา กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด ฯลฯ
2. แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจะปรับตำแหน่งกระตุ้น ความแรง พลังงาน และความถี่ให้เหมาะกับผู้ป่วยแต่ละราย
3. ทำได้ 1-5 ครั้ง/สัปดาห์
4. แนะนำเริ่มต้นที่ 5-10 ครั้ง และปรับตามการตอบสนอง
5. ประเมินผลทุกๆ 5-10 ครั้งหรือทุก 1 เดือน หากดีขึ้นต่อเนื่อง สามารถทำต่อได้ โดยประเมินผลสม่ำเสมอ
6. หากอาการไม่ดีขึ้นควรพิจารณาหยุดการรักษา (ไม่ควรเกิน 40 ครั้ง)

ข้อห้ามและข้อควรระวัง

1. ฟังโลหะหรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในสมอง เช่น คลิปหนีบเส้นเลือดโป่งพอง เครื่องกระตุ้นสมองส่วนลึก เครื่องกระตุ้นหัวใจ ประสาทหูเทียม ฯลฯ
2. ผู้ป่วยที่มีอาการชักครั้งล่าสุดไม่เกิน 3 เดือน

ผลข้างเคียง

1. ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ พบได้บ่อยแต่ไม่รุนแรง
2. อาการชัก พบได้น้อยกว่าร้อยละ 0.1

ความคุ้มค่า

ยังไม่มีการศึกษาที่ชัดเจนเกี่ยวกับความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

ข้อสรุป

งานวิจัยพบว่า TMS มีศักยภาพช่วยฟื้นฟูผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โดยต้องปรับวิธีการกระตุ้นให้เหมาะสมกับผู้ป่วยแต่ละราย และต้องศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องผลลัพธ์ระยะยาว

เผยแพร่เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2568

สแกนเพื่ออ่านฉบับเต็ม
พร้อมเอกสารอ้างอิง

